

نوجوان و سینما

فریدالدین حداد عادل

محمتم است که ذائقه نوجوان پیام‌های آشکار را نپسندد و از ابتدا از مشاهده اثر رو بگرداند.

۴. در هر جامعه‌ای، برای اثرگذاری بر نوجوانان باید از مسیر لازم وارد شد. هیجان‌های عاطفی و اجتماعی باید مورد عنایت قرار گیرند، توجه به ملاحظات جسمی و روحی این گروه از جامعه ضروری است. بی‌دقتی آشکاری است اگر بخواهیم ترتبات بزرگسالانه را درباره نوجوانان به کار بگیریم.

۵. در سینما و فیلم‌سازی لازم است بدانیم نوجوان چه می‌خواهد تا اندازه ملایم و استاندارد آن را تأمین کنیم که مخاطب را از دست ندهیم. با توجه به رقبا بسیار قوی در کشورهای معاند و سرزمین‌های مجاور، از دست دادن مخاطب خسران بزرگی است. گاهی احساس مسئولیت شدید موجب می‌شود ما با مخاطب نوجوان همان تعاملی را بکنیم که با بزرگسال فرهیخته و دنیادیده انجام می‌دهیم. در چنین موقعیتی، نه تنها پیامی منتقل نمی‌شود، بلکه بودجه درستی مصرف نمی‌شود و از همه مهم‌تر مخاطب ما جذب محصولات کم‌ارزش نظیر محصولات ترک، کره‌ای و حتی کلمبیایی می‌شود.

۶. شناخت ظرفیت‌های هیجانی و مهیج جامعه خودمان یکی از مهم‌ترین مراحل ورود به عرصه سینمای نوجوان است. دفاع مقدس، مبارزات پیش از انقلاب اسلامی، حوادث تروریستی، حوادث طبیعی و فعالیت‌های جهادی امکان خلق ظرفیت‌های احساسی و هیجانی خوبی دارند. این موضوع‌ها هم فی‌نفسه می‌توانند بار ارزشی و تربیتی داشته باشند و هم می‌توانند محمل خوبی برای انتقال پیام‌های آشکار و غیرآشکار تربیتی و اخلاقی باشند.

ارتباط نوجوانان ایرانی و سینما چگونه است؟ چقدر فیلم‌های ایرانی به درد این قشر می‌خورند و چقدر انسان‌های هم‌وطن نوجوان ما از سینمای ایران خوششان می‌آید و بهره می‌برند؟ اگر نوجوان ایرانی بخواهد فیلم ببیند، با کدام انگیزه، چه فیلمی را از چه نوعی (ژانر) انتخاب می‌کند؟ در این دقیقه‌ای که وقت خود را صرف مطالعه این متن می‌کنید، چند گزاره از مجموعه گزاره‌های مربوط به رابطه نوجوانان و مقوله فیلم و سینما را با هم مرور می‌کنیم:

۱. توجه نوجوانان به فیلم تابعی از اقتضات سنی و روحی همه نوجوانان دنیاست. همه نوجوانان از حیث جسمی و روحی و رفتاری با افراد دیگر جامعه تفاوت معناداری دارند. دیگر کودک نیستند و هیچ‌کس نیز ایشان را بزرگسال محسوب نمی‌کند. با هم‌سن و سال‌های خود بیش از هر کس دیگری ارتباط می‌گیرند و عوالم و عوامل محیط نوجوانانه بر آن‌ها بیشترین تأثیر را دارد. جایی قدم می‌گذارند که شور و هیجان به میزان زیادی در آن وجود داشته باشد.

۲. نوجوان اگر بخواهد فیلم ببیند، در قدم اول به دنبال تأمین روح بی‌قرار خود و تأمین هیجان‌های مطلوب خویش است. کمتر نوجوانی مانند بزرگ‌ترها یا اقشار خردورز جامعه به دنبال تماشای فیلم‌های کاملاً هنری یا فیلم‌هایی با مضمون‌های خیلی فاخر است. اندک گروه فرهیخته و فاضل نوجوان را که جویای درک عمیق از مسائل عالم هستند، کنار می‌گذاریم. عموم نوجوانان هدفشان از فیلم دیدن پرداختن به تمایلات و احساسات ذهنی و جسمی خویش است.

۳. طبیعی است پرداختن مستقیم در سینما به امور فرهنگی و اعتقادی برای مخاطب نوجوان همیشه راهگشا و اثربخش نیست. بسیار

